

Zhrnutie rozhodnutia Komisie**z 21. októbra 2014****(Vec AT.39924 – Úrokové deriváty vo švajčiarskych frankoch)****(CHF LIBOR)**

[oznámené pod číslom C(2014) 7605]

(Iba anglické znenie je autentické)

(2015/C 72/07)

Komisia prijala 21. októbra 2014 rozhodnutie týkajúce sa konania podľa článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a článku 53 Dohody o EHP (ďalej len „Dohoda o EHP“). V súlade s ustanoveniami článku 30 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003⁽¹⁾ Komisia týmto uverejňuje mená dotknutých strán a hlavný obsah rozhodnutia vrátane všetkých uložených pokút, pričom sa zohľadňuje oprávnený záujem podnikov chrániť svoje obchodné tajomstvá.

1. ÚVOD

- (1) Rozhodnutie sa vzťahuje na jediné a trvajúce porušovanie predpisov. Adresáti uvedeného rozhodnutia sa podieľali na porušovaní článku 101 zmluvy a článku 53 Dohody o EHP. Cieľom porušovania predpisov bolo obmedzenie a/alebo narušenie hospodárskej súťaže vo vzťahu k úrokovým derivátom vo švajčiarskych frankoch s referenčnou úrokovou sadzbou LIBOR na švajčiarsky frank („CHF Libor“).
- (2) Počas obdobia porušovania predpisov bola CHF Libor referenčnou úrokovou sadzbou pre mnohé finančné nástroje denominované vo švajčiarskych frankoch. CHF Libor stanovovalo britské združenie bankárov (*British Bankers Association* – BBA)⁽²⁾. Pre rôzne doby splatnosti (splatnosti úverov) sa sadzba každodenne stanovovala na základe odhadov od bánk, ktoré boli členmi panelu CHF Libor. Tieto banky boli požiadané, aby každý pracovný deň do určitého času predložili odhady úrokových sadzieb, pri ktorých sa domnievali, že by si mohli požičať nezabezpečené finančné prostriedky v primeranom trhovom objeme na londýnskom medzibankovom peňažnom trhu s rôznymi dobami splatnosti. Na základe priemernej hodnoty týchto odhadov po vylúčení troch najvyšších a troch najnižších odhadov zástupca pre výpočty BBA Thomson Reuters vypočítal dennú sadzbu CHF Libor pre každú dobu splatnosti. Každý pracovný deň sa výsledné sadzby ihneď zverejňovali a sprístupňovali sa verejnosti. V čase porušenia bolo v paneli CHF Libor dvanásť bánk vrátane dvoch účastníkov tohto porušenia predpisov.
- (3) Sadzby CHF Libor sa okrem iného premietajú do tvorby cien úrokových derivátov vo švajčiarskych frankoch, čo sú finančné produkty, ktoré používajú spoločnosti, finančné inštitúcie, hedžové fondy a iné globálne podniky na riadenie svojej expozície voči úrokovému riziku (hedžing, tak pre dlžníkov, ako aj pre investorov), na tvorenie poplatkov ako sprostredkovateľ alebo na špekulačné účely⁽³⁾.
- (4) Najbežnejšími úrokovými derivátmi vo švajčiarskych frankoch sú: i) dohody o forwardovej úrokovej miere; ii) úrokové swapy; iii) úrokové opcie a iv) úrokové futures. S úrokovými derivátmi vo švajčiarskych frankoch sa obchoduje v rámci EHP a môže sa s nimi obchodovať mimo burzy (OTC transakcie) alebo v prípade úrokových futures na burze.
- (5) Rozhodnutie je určené týmto subjektom (ďalej len „adresáti“):
 - The Royal Bank of Scotland Group plc a The Royal Bank of Scotland plc (ďalej len „RBS“), ako aj
 - JPMorgan Chase & Co. a JPMorgan Chase Bank, National Association (ďalej len „JPMorgan“).

2. OPIS VECI**2.1. Postup**

- (6) Konanie vo veci sa začalo na základe žiadosti o oslobodenie od pokuty, ktorú podala RBS 9. augusta 2011. Dňa [...] požiadala JPMorgan o zníženie pokuty na základe oznámenia o zhovievavosti.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Vláda Spojeného kráľovstva v roku 2012 po Wheatleyho preskúmaní odporučila na riadenie sadzby Libor a dohľad nad ňou nový súbor inštitúcií.

⁽³⁾ Rôzne doby splatnosti CHF Libor sa premietajú do tvorby cien úrokových derivátov vo švajčiarskych frankoch. Príslušná doba splatnosti sadzby CHF Libor, ktorá sa opätovne stanovuje v konkrétny deň, môže ovplyvniť peňažný tok, ktorý banka prijíma od protistrany úrokového derivátu vo švajčiarskych frankoch, alebo peňažný tok, ktorý musí banka uhradiť protistrane úrokového derivátu vo švajčiarskych frankoch.

- (7) Komisia začala 24. júla 2013 konanie v zmysle článku 11 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1/2003 voči adresátom tohto rozhodnutia s cieľom rokovať s nimi o urovaní. S dotknutými stranami sa uskutočnili stretnutia týkajúce sa urovnania a dotknuté strany následne predložili Komisii formálne žiadosti o urovanie podľa článku 10a ods. 2 nariadenia (ES) č. 773/2004⁽¹⁾, výlučne na účely dosiahnutia urovnania s Komisiou v tomto konaní a bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek iné konanie (ďalej len „návrhy na urovanie“).
- (8) Komisia 23. septembra 2014 prijala oznámenie námietok a obidve dotknuté strany potvrdili, že toto oznámenie zohľadňuje obsah ich návrhov na urovanie, a že majú naďalej záujem pokračovať v konaní o urovaní. Poradný výbor pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie vydal 17. októbra 2014 priaznivé stanovisko a Komisia prijala 21. októbra 2014 predmetné rozhodnutie.

2.2. Adresáti a trvanie

- (9) Štyria adresáti predmetného rozhodnutia sa v období od 6. marca 2008 do 13. júla 2009 podieľali na karteli, čím porušovali článok 101 zmluvy a článok 53 Dohody o EHP.

2.3. Zhrnutie porušovania predpisov

- (10) Strany podieľajúce sa na porušovaní predpisov vykazovali toto protisúťažné správanie: v období od 6. marca 2008 do 13. júla 2009 obchodník z JPMorgan diskutoval pri určitých príležitostiach s obchodníkom z RBS najmä o trojmesačných a šesťmesačných nadchádzajúcich odhadoch CHF Libor, ktoré mala predložiť RBS s tým, že by to mohlo byť prospešné pre obchodnú pozíciu úrokového derivátu vo švajčiarskych frankoch minimálne jedného z obchodníkov, ktorí sa zúčastnili na týchto rozhovoroch. S týmto cieľom obchodník z RBS oslovil, alebo naznačil ochotu osloviť, predkladateľa sadzby CHF Libor v RBS a požiadal ho, aby BBA predložil odhad určitým smerom alebo pri určitých príležitostiach na konkrétnej úrovni. Tieto rozhovory obchodníka z RBS a obchodníka z JPMorgan v niektorých prípadoch obsahovali výmenu informácií o súčasných a budúcich obchodných pozíciách a plánovaných cenách.
- (11) Geografický rozsah porušovania sa vzťahoval na celý EHP.

2.4. Nápravné opatrenia

- (12) Toto rozhodnutie sa opiera o usmernenia o pokutách z roku 2006⁽²⁾. Týmto rozhodnutím sa ukladajú pokuty dvom subjektom JPMorgan uvedeným v bode 5.

2.4.1. Základná suma pokuty

- (13) Základná suma pokuty, ktorá sa má uložiť dotknutým podnikom, sa stanoví s ohľadom na hodnotu tržieb, skutočnosť, že porušenie patrí svojou povahou medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže, trvanie a geografický rozsah kartelu, skutočnosť, že podvodné činnosti sa týkajú finančných referenčných hodnôt a dodatočnú sumu na odradenie podnikov od účasti na takýchto nezákonných postupoch.
- (14) Komisia obvykle na výpočet používa hodnotu tržieb podnikov počas posledného celého rozpočtového roku, v ktorom sa podnik podieľal na porušení predpisov⁽³⁾. Môže sa však od tejto praxe odchýliť, ak by vzhľadom na vlastnosti daného prípadu bolo vhodnejšie použiť iné referenčné obdobie⁽⁴⁾.
- (15) S ohľadom na toto porušenie predpisov Komisia vypočítala ročnú hodnotu tržieb JPMorgan a RBS na základe peňažných tokov, ktoré každá banka prijala z príslušného portfólia úrokových derivátov vo švajčiarskych frankoch s referenčnou sadzbou CHF Libor a do ktorých vstúpila s protistranami so sídlom v EHP počas mesiacov zodpovedajúcich ich účasti na porušovaní predpisov, ktoré sa následne prepočítajú na ročnú sadzbu. Tieto hodnoty tržieb sa znížili o jednotný faktor s cieľom zohľadniť osobitosti odvetvia úrokových derivátov vo švajčiarskych frankoch, ako napríklad vzájomné započítavanie vlastné tomuto odvetviu, čo znamená, že banky predávajú aj kupujú deriváty, aby sa prichádzajúce platby započítavali voči odchádzajúcim platbám.

2.4.2. Úprava základnej sumy pokuty: pritažujúce alebo poľahčujúce okolnosti

- (16) Komisia nezohľadnila nijaké pritažujúce alebo poľahčujúce okolnosti.

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o založení ES (Ú. v. EÚ L 123, 27.4.2004, s. 18).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 210, 1.9.2006, s. 2.

⁽³⁾ Bod 13 usmernení o pokutách.

⁽⁴⁾ Vec T-76/06, *Plásticos Españoles (ASPLA)/Komisia*, zatiaľ neuvěřené, body 111 – 113.

2.4.3. Uplatnenie obmedzenia 10 % obratu

- (17) Podľa článku 23 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 pokuta uložená každému podniku za každé porušenie nesmie presiahnuť 10 % jeho celkového obratu dosiahnutého v rozpočtovom roku, ktorý predchádza rozhodnutiu Komisie o uložení pokuty.
- (18) V tomto prípade žiadna pokuta nepresahuje 10 % celkového obratu v rozpočtovom roku, ktorý predchádzal dátumu tohto rozhodnutia.

2.4.4. Uplatnenie oznámenia o zhovievavosti z roku 2006

- (19) Komisia úplne oslobodila RBS od pokuty. Komisia takisto znížila pokutu JPMorgan o 40 % za jej spoluprácu pri prešetrovaní.

2.4.5. Uplatnenie oznámenia o vedení konania o urovnaní

- (20) V dôsledku uplatnenia oznámenia o vedení konania o urovnaní sa suma pokuty, ktorá sa má uložiť obom dotknutým stranám, znížila o 10 %, pričom toto zníženie sa pripočítalo k akejkoľvek odmene poskytnutej na základe zhovievavosti.

3. ZÁVER

- (21) V zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 boli uložené tieto pokuty:

Podnik	Pokuty (v EUR)
RBS	0
JPMorgan	61 676 000